

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

The Desired Characteristics of School Administrators in Thailand 4.0 under The Secondary Educational Service Area Office Buriram.

ศราวุฒิ ขันคำหมื่น^{1*} รัตนา กาญจนพันธุ์²

Sarawut Khankhammuen^{1*} Ratana Kanjanapan²

Received: January 10, 2023

Revised: March 29, 2023

Accepted: June 14, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ cohen ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 ค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ 0.970 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22 – 0.870 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0

*¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² รองศาสตราจารย์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ Student of Master, Educational Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

Email : kroosarawut@gmail.com

² Associate Professor, Educational Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

Email : arjanratana@gmail.com

Abstract

The purposes of this research are to study and compare opinions of teachers on the Desired Characteristics of School Administrators in Thailand 4.0 under The Secondary Educational Service Area Office Buriram. Classified by educational level, work experience and academic standing. The sampling was obtained by stratified sampling and the sampling was determined according to Cohen table of 304 subjects. The research instrument was questionnaires checking the validity of IOC between 0.8-1.0, the Cronbach's Alpha showed a level of reliability at 0.970, and the discrimination range between 0.22 – 0.870. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA analysis of variance was found, when differences were found, a pair of tests was performed according to the Scheffé method (Scheffé's post hoc comparison).

The research results were found that (1) Teachers have an opinion on the Desired Characteristics of School Administrators in Thailand 4.0 under The Secondary Educational Service Area Office Buriram, the overall and each aspect are in a high level. (2) Teachers with the different educational levels, work experience and academic standing have the same opinions on the Desired Characteristics of School Administrators in Thailand 4.0 under The Secondary Educational Service Area Office Buriram, Overall found no difference. when considering each aspect, Teachers with different academic backgrounds have opinions on Knowledge-ability, Personality and Human relations The difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Desirable Characteristic, School Administrators in Thailand 4.0

บทนำ

นโยบายของรัฐบาลยุคประเทศไทย 4.0 ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมที่สร้างสรรค์เพื่อนำพาประเทศไปสู่สังคมโลก คนไทยในอนาคตจะต้องเรียนรู้เพิ่มทักษะการคิด เพื่อความเท่าทัน การต่อการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาส่งเสริม และปลูกฝังแนวคิดให้กับพลเมืองและเยาวชน ของชาติ โดยต้องอาศัยความร่วมมือ และความมุ่งมั่นของคนไทยทุกภาคส่วน หากประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนนโยบาย ดังกล่าวไปได้จริงจะทำให้ภาพรวมเศรษฐกิจไทยสามารถลดการพึ่งพาต่างชาติ เพื่อลดความลำเหลียงด้านต่าง ๆ เป็นการสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้อย่างแท้จริง (สุรัชพงศ์ ลิกขาบัณฑิต, 2560) การเตรียมการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบใหม่ ในฐานะผู้มีบทบาท หน้าที่สำคัญในสถานศึกษา มีภาวะผู้นำเป็นนักคิด นักพัฒนา มีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง บริหารงานแบบประชาธิปไตย รับความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา กับบุคลากรในองค์กรตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มาร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้นวัตกรรมใหม่คำนึงถึงการบรรลุผลตามยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก (ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์, 2563)

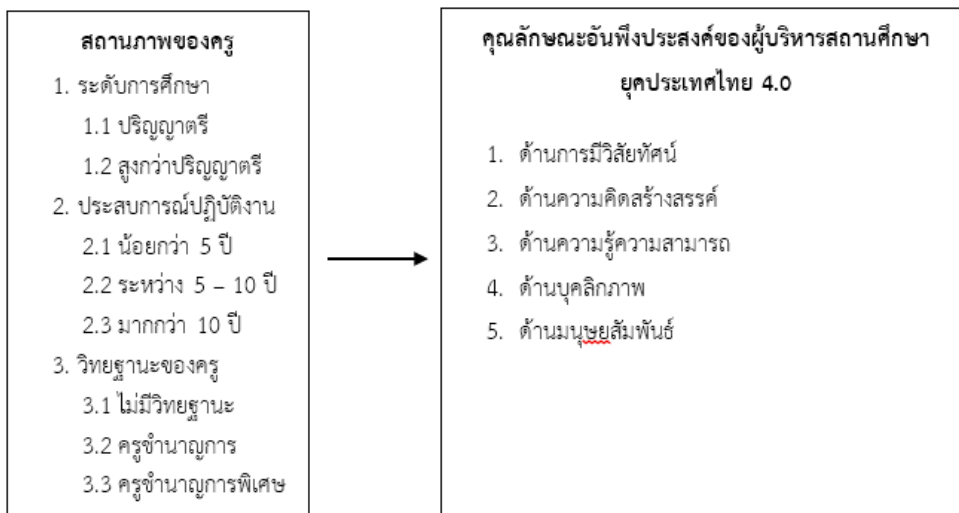
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาตรฐานสากล ควรมีทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อผลิตภาพเชิงนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พัฒนาสู่เป้าหมายผ่านการจัดการด้วยการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเกิดทักษะชีวิต และเป็นฐานแนวคิดในการเปลี่ยนจากผู้บริโภคสู่ผู้ผลิตเพื่อให้เกิดความยั่งยืน สามารถสานสัมพันธ์กับสังคมและชุมชน และสามารถระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน (คมคาย น้อยสิทธิ, 2561)

จากเหตุผลความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาต้องการที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0 ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาสู่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 1,466 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 304 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดย
การกำหนดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ตามตารางสำเร็จรูปของ cohen

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน
และวิทยฐานะ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert
Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือวิจัย

2. นำเนื้อหาที่ศึกษามากำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
ข้อคำถามของแบบสอบถาม

3. สร้างข้อคำถาม โดยให้แต่ละข้อสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Item-Objective Con-
gruency: IOC) โดยการกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหาค่าความสอดคล้องพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 -1.0 แล้ว
ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.22 - 0.87

8. วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.970

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามด้วยลิงค์ google form ระหว่างวันที่ 19 กันยายน - 7 ตุลาคม พ.ศ. 2565

3. รวบรวมการตอบแบบสอบถามจาก google form ที่ได้รับคืนทั้งหมด 304 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง นำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

2. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยการหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกันต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.34	.59	มาก
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.34	.60	มาก
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.33	.68	มาก
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.43	.62	มาก
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.39	.68	มาก
รวม	4.34	.59	มาก

n=304

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.43$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.39$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.34$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.34$) และด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.33$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ ดังตาราง 2-7

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0	ประสบการณ์ปฏิบัติงาน				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.34	.66	4.33	.48	.067	.946

2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.35	.67	4.33	.48	.247	.805
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.30	.78	4.37	.51	-.843	.400
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.38	.74	4.49	.41	-1.501	.135
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.33	.77	4.46	.53	-1.699	.096
รวม	4.34	.68	4.40	.45	-.818	.414

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน

ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0	ประสบการณ์ปฏิบัติงาน						F	p
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.32	.63	4.30	.66	4.38	.49	.526	.592
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.31	.63	4.34	.66	4.36	.52	.128	.880
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.38	.60	4.29	.73	4.32	.68	.428	.653
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.54	.56	4.36	.72	4.41	.57	1.702	.184
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.32	.63	4.30	.66	4.38	.49	1.087	.339
รวม	4.41	.58	4.32	.65	4.37	.55	.414	.661

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0	ประสบการณ์ปฏิบัติงาน						F	p
	ไม่มีวิทยฐานะ		ครูชำนาญการ		ครูชำนาญการพิเศษ			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.35	.63	4.27	.65	4.38	.49	.825	.439
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.37	.62	4.30	.66	4.35	.53	.319	.727
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.44	.59	4.18	.76	4.34	.67	3.322*	.038

4. ด้านบุคลิกภาพ	4.57	.54	4.26	.75	4.42	.55	5.842*	.003
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.52	.61	4.23	.72	4.39	.69	4.284*	.015
รวม	4.45	.57	4.25	.65	4.37	.55	2.697	.069

* $p < .05$

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกันส่วนรายด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยภาพรวมเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามวิทยฐานะด้านความรู้ความสามารถ

วิทยฐานะ		ไม่มีวิทยฐานะ	ครูชำนาญการ	ครูชำนาญการพิเศษ
	$\bar{X}$	4.44	4.18	4.34
ไม่มีวิทยฐานะ	4.44	-	*	
ครูชำนาญการ	4.18		-	
ครูชำนาญการพิเศษ	4.34			-

* $p < .05$

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ด้านความรู้ความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยภาพรวมเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามวิทยฐานะด้านบุคลิกภาพ

วิทยฐานะ		ไม่มีวิทยฐานะ	ครูชำนาญการ	ครูชำนาญการพิเศษ
	$\bar{X}$	4.57	4.26	4.42
ไม่มีวิทยฐานะ	4.57	-	*	
ครูชำนาญการ	4.26		-	
ครูชำนาญการพิเศษ	4.42			-

* $p < .05$

จากตาราง 6 พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยภาพรวมเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

จำแนกตามวิทยฐานะ ด้านมนุษยสัมพันธ์

วิทยฐานะ		ไม่มีวิทยฐานะ	ครูชำนาญการ	ครูชำนาญการพิเศษ
	$\bar{X}$	4.52	4.23	4.39
ไม่มีวิทยฐานะ	4.52	-	*	
ครูชำนาญการ	4.23		-	
ครูชำนาญการพิเศษ	4.39			-

* $p < .05$

จากตาราง 7 พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความรู้ความสามารถ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาราย พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงเปรียบเทียบรายคุณโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3.2 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

2.3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ จนนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตอบสนองต่อการแข่งขัน สามารถปรับตัวต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังที่ ธิวล อธิวุฒ (2560 อ้างถึงใน ประภัสรา จรุงศิลป์, 2561, หน้า 16 - 17) กล่าวว่า คุณลักษณะของนักบริหารมืออาชีพยุคไทยแลนด์ 4.0 จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กล้าตัดสินใจ ไวต่อข้อมูลเพื่อนำพาสถานศึกษาสู่โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรายุทธ เมืองคำ (2563, หน้า 65) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในคุณครูประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้นำสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ดังที่ กิตติพิชญ์ มั่งสุช (2563, หน้า 38) ได้สรุปว่า คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การมีความสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน สามารถวางแผนและเตรียมการได้อย่างเหมาะสม ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ ต้นตอต่อความเคลื่อนไหวทางการศึกษา แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการงานต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สดุดี จีระออน (2561, หน้า 90) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคุณครูประเทศไทย 4.0 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้นำวิธีการใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดังที่ ปณตนนท์ เกียรติประภากุล (2561, หน้า 2006 - 2007) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์จะต้องมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนไปในสภาพที่แตกต่างและดีกว่าเดิม เพื่อก้าวพ้นสังคมลोकเลียนแบบและบริโณคนิยม พัฒนาคนให้สามารถริ่รสรค์นวัตกรรมต่าง ๆ จนเกิดผลิตภาพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาลัย วงษา (2563, หน้า 143-145) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรค์อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้นำความรู้ ประสบการณ์ในการถ่ายทอดและสอนงานให้กับครูจนสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ดังที่ พัชริดา ทองมา (2561, หน้า 32) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ว่าเป็นคุณสมบัติของผู้บริหารในการใช้เทคนิควิธี ใช้ศิลปะในการบริหารงาน และสามารถนำความรู้ หลักการ แนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาวัชรพงษ์ สอนมณี และศันสนีย์ จะสุวรรณ์ (2563, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูในการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีอารมณ์และจิตใจมั่นคง มีกิริยามารยาท มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สุขุม รอบคอบในการปฏิบัติงาน กล้าตัดสินใจเชื่อมั่นในตัวเอง และเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ดังที่ แก้วมณี โสพิน (2563, หน้า 26) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของตน ทั้งด้านรูปร่างหน้าตา ความคิด ความรู้สึก รวมถึงการแต่งกาย กิริยาท่าทางที่เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีนั้น ย่อมสร้างศรัทธา ความเชื่อถือ และความนิยมชมชอบแก่ผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิศากร กลิ่นบุพผา (2562, หน้า 101) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปราจีนบุรี พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครู ด้วยการดำเนินงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งยกย่องบุคลากรที่ได้ทำดี ชื่นชมบุคคลอื่นด้วยความจริงใจ ดังที่ ภาณุวัฒน์ กล่อมอยู่ (2564, หน้า 48) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การ สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างราบรื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ผกามาต, ดรณัฏฐ์ ปัญจรัตนกร และอุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ (2563, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพล

ต่อความทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษายุคประเทศไทย 4.0 พบว่าโดยภาพรวม และด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และ วิทยฐานะ พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังยกย่องให้เกียรติครูอย่างเท่าเทียมกัน และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินงาน จึงทำให้ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัศรา จรุงศิลป์ (2561, หน้า 56) ที่ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาครูด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ (2565, หน้า 14) ได้มีแนวปฏิบัติสู่ผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูในประเด็นการพัฒนาวิชาชีพและการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพครูทุกคนให้มีความพร้อมทั้งในด้านการสนับสนุน และการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีัญญา โนนคู่เขตโขง (2562, หน้า 117) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลดา เหลืองประเสริฐ (2560, หน้า 86) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3.1 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารได้นำความรู้ หลักการ ทฤษฎี มาประยุกต์ใช้ นำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ จึงทำให้ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ด้านความรู้ความสามารถแตกต่างกัน

2.3.2 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารได้ตระหนักถึงบุคลิกภาพพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับครู จึงประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกด้านการแต่งกาย กิริยาสุภาพ วาจาดี มีความมั่นใจและควบคุมอารมณ์ไม่หวั่นไหวง่าย ๆ มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุและผล จึงทำให้ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน

2.3.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ครูที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการรับปัญหา ให้คำปรึกษาและใส่ใจในการทำหน้าที่ของครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร ยกย่องให้เกียรติครูด้วยการยิ้มแย้ม พูดจาสุภาพ จึงทำให้ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาด้วยการให้อิสระในการเลือกปฏิบัติงานด้วยตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานอย่างรอบด้าน ให้ความเป็นธรรมในการให้ผลตอบแทนด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สูงขึ้น
 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีรูปแบบใช้วัตรกรรมการบริหารและการจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อแก้ปัญหาด้านการกำหนดกลยุทธ์ การจัดโครงสร้าง การบริหารระบบ การมีภาวะผู้นำ การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนการสอน และด้านกำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา
 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะของผู้นำในการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เช่น มีการพูดคุยแบบสร้างสรรค์ มีจิตวิทยาในการแนะนำ การสั่งงานด้วยความเป็นกันเอง นอกจากนี้ควรสร้างบรรยากาศของการร่วมมือในการทำงาน การไม่ใช้อำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการมากเกินไปเพื่อให้บุคลากรไม่รู้สึกอึดอัด มีการสื่อสารแบบสองทางเพื่อให้เกิดแนวคิดที่เป็นประโยชน์ มีการตัดสินใจด้วยความรอบคอบ ใช้ระบบการให้รางวัลเพื่อกระตุ้นการทำงาน และการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา
 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นโดยคำนึงความต้องการและความรู้สึกของบุคลากร เน้นดูแลด้านสัมพันธภาพของคนมากกว่าเน้นเรื่องงาน เพื่อดึงใจให้บุคลากรทำงานได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา
 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่สานสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความปรองดอง จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร นอกจากนี้ควรให้ความช่วยเหลือเมื่อบุคลากรเกิดปัญหา หรือเป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ และควรศึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
2. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพิชญ์ มั่งสุช. (2563). คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- แก้วมณี โสพิน. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- คมคาย น้อยสิทธิ์. (2561). ผู้บริหารยุคการศึกษา 4.0. วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 46(4), 40-57.
- ชลดา เหลืองประเสริฐ. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ทศการ กลิ่นบุบผา. (2562). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(2), 1994-2013.
- ประภัสรา จรุงศิลป์. (2561). ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์. (2563). การบริหารการศึกษา...ไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(2), 550-558.

- พงษ์ศักดิ์ ผนกามาต, ดร.ณิ ปัญจรัตน์ และอดุมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ. (2563). คุณลักษณะของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความทุ่มเทในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาในประเทศไทย 4.0. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 11(1), 48-59.
- พระมหาวัชรพงษ์ สอนมณี และคันสนีย์ จะสุวรรณ์. (2563). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 10(1), 42-52.
- พัชรिता ทองมา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภาณุวัฒน์ กล่อมอยู่. (2564). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรายุทธ เมืองคำ. (2563). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศรัญญา โนนคู่เขตโขง. (2562). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุดดี จีระออน. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุรัชพงศ์ ลิกขบัณฑิต. (2560). นโยบายประเทศไทย 4.0 : โอกาส อุปสรรค และผลประโยชน์ของไทยในภูมิภาคอาเซียน. ค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2565, จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=46816
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2565, จาก https://drive.google.com/file/d/1_DRGLt0G87rM63tZSaombjK5wx2UQjjy/view